

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ix

İÇİNDEKİLER xi

BİRİNCİ BÖLÜM LÜBNAN'DA TOPLUMSAL VE SİYASAL YAPILANMALARIN TEMELLERİ

I. TARİHTE LÜBNAN ÜLKESİ: KÖKENİ VE İLK YERLEŞİMCİLER	5
II. SUR VE SAYDA KRALLIĞINDAN BİR DENİZ İMPARATORLUĞUNA: FENİKELİLER	10
III. DOĞU VE BATI YAYILMACILIĞI ARASINDAKİ LÜBNAN FENİKESİ	13
A. Asur, Babil ve Pers İmparatorluğu Döneminde Lübnan Fenikesi.....	13
B. Büyük İskender ve Erken Helenistik Dönem	15
C. Roma ve Bizans Etkisi	17
IV. İSLAM İMPARATORLUĞU VE LÜBNAN TOPRAKLARINDA YENİ BİR DÖNEM	20
A. Arap İmparatorluğu'nun Doğuşu ve Lübnan'a Yayılması	20
B. Bağdat ve Kahire'nin Lübnan Toprakları Üzerindeki Mücadelesi: Şiiliğin ve Dürziliğin Lübnan'da Yayılması	23
C. Lübnan'da Hıristiyan Emirlikler Dönemi.....	26
D. Selahaddin Eyyübî'den Memlûklere Lübnan	27
V. OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİNDE LÜBNAN	30

A. Lübnan'da Dürzi Emirlikler Dönemi.....	30
B. Marunî Hıristiyan Emirlikler Dönemi	33
C. Osmanlı ve Avrupalı Güçlerin Lübnan'a Egemen Olma Mücadelesi: 1860-1915 Arası Dönem	36
1. İki Ayrı Kaymakamlık Yönetimi	36
2. 1860 Lübnan İç Savaşı: Fransa'nın Lübnan'a Asker Çıkartması	39
3. Mutasarrıflık Sistemi: Marunilerin Lübnan Siyasetinde Üstünlüğü Ele Geçirmesi.....	42
4. Lübnan'ın Osmanlı'dan Ayrılması: I. Dünya Savaşı, Kral Faysal ve Fransa'nın Lübnan'a Egemen Olma Mücadelesi	44
VI. FRANSIZ MANDA YÖNETİMİ	47
A. FRANSIZ-MARUNİ İTTİFAKI: BÜYÜK LÜBNAN DEVLETİNİN KURULMASI	47
1. Fransa ve Marunilerin Lübnan Planı.....	47
2. Fenike Ülkesinin Yeniden Kurulması: Büyük Lübnan Devleti	49
B. FRANSIZ MANDA YÖNETİMİNDEN BAĞIMSIZ LÜBNAN DEVLETİNİN KURULMASINA.....	52

İKİNCİ BÖLÜM

ULUSAL PAKT'TAN İÇ SAVAŞA

I. HURİ VE ŞEMUN İKTİDARLARI: ZAIM'LER ARASI MÜCADELE DÖNEMLERİ.....	71
A. Huri İktidarı	71
B. Şemun İktidarı: İç Savaş ve Amerikan Müdahalesi.....	74
II. 1960'LI YILLAR: BİR ADIM İLERİ İKİ ADIM GERİ	79
A. Şihabizm: Modernleşme ve Uzlaşma Dönemi.....	79
B. Şihabizmin Sonu: Filistinli Mülteciler Sorunu ve İstikrarsızlık Döngüsüne Geri Dönüş	82

1. FKÖ ve Filistin Direnişinin Lübnan'da Örgütlenmesi	82
2. Maruni-Filistin Çatışmasının Yayılması ve İsrail'in Müdahaleleri.....	85
C. İsrail'in Lübnan Politikası: İdeolojik ve Stratejik Çıkarlar	91
III. LÜBNAN İÇ SAVAŞI: 25 YIL SAVAŞLARI	93
A. İç Savaşa Doğru: Silahların Gölgesinde Başarısız Uzlaşma Çabaları	93
B. İç Savaşın Aktörleri: Netleşen Saflar	96
C. Suriye-Maruni Kutsal İttifakı: İç Savaşın Kaderini Değiştiren İşbirliği.....	98
D. Şam-Maruni İttifakının Gerekçeleri	103
E. İsrail-Suriye Anlaşması: Litani Sınırı	106
F. Suriye Müdahalesi Sonrası Hıristiyanlar Hıristiyanlara Karşı: Maruni İç Savaşı.....	109

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İSRAİL İŞGALİNDEN TAİF'E UZANAN SÜREÇ: ŞAM VE TEL AVİV'İN LÜBNAN'A SAHİP OLMA SAVAŞLARI

I. İSRAİL'İN 1978 LÜBNAN İŞGALİ ve TEPKİLER.....	119
A. Begin'in Lübnan Planı: 1978 İşgali ve Unifil'in Lübnan'a Yerleşmesi.....	119
B. 1978-1982 Arası Dönem: Lübnan'da Kanlı Hesaplaşmalar	122
II. BEGIN-SHARON İKİLİSİNİN LÜBNAN ÇIKARTMASI	126
A. İsrail-FKÖ Savaşından Lübnan İşgaline: 1982 Savaşı	126
1. İşgalin Suriye ve İsrail Cephesi.....	132
2. "Cumhurbaşkanı" Beşir Cemayel Suikastı ve Sabra- Şatilla Katliamı	133
3. İşgalin İsrail Cephesindeki Yankıları.....	136
4. İsrail'in İşgali Meşrulaştırma Girişimleri: İsrail-Lübnan Anlaşması	138

5. İsrail-Lübnan Anlaşmasının Lübnanlı Gruplar Arasındaki İlişkilere Etkisi: İkinci Lübnan İç Savaşı	143
III. PASİF DİRENİŞTEN SİLAHLI DİRENİŞE: HİZBULLAH VE Şİİ DİRENİŞİNİN DOĞUŞU	147
A. Şii Direnişin Yöntem ve Cepheyi Genişletmesi: Hizbulah'ın İsrail ve Batılı Ülkelerin Askeri ve Sivil Birimlerine Saldırısı	148
B. Perslerin Geri Dönüşü: Lübnan Üzerindeki İktidar Mücadelesinde İran Faktörü	151
IV. SURİYE'NİN POLİTİK ÜSTÜNLÜĞÜ TEKRAR ELE GEÇİRMESİ: TAİF ANLAŞMASI	155
A. Kanlı Hesaplaşmalar: İç Savaşta Son Raundlar	155
B. Suriye'nin Öncülüğünde Lübnanlı Grupların Bir Araya Getirilmesi: Yeni Bir Ulusal Uzlaşma Arayışı	158
C. Taif Sonrası Suriye'nin Lübnan "Eyaleti"	162
V. İSRAİL ÖNKOŞULSUZ LÜBNAN İŞGALİNİ SONLANDIRMASI	166
A. Hizbullah Direnişi ve İsrail'in Lübnan Çıkmazı	166
B. Tek Taraflı Çekilme ve Hizbullah'a Etkisi	169
C. Şeba Çiftlikleri Sorunu: İsrail-Hizbullah Savaşının İkinci Raundu.....	171

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İÇ SAVAŞ SARMALINDAKİ LÜBNAN: SEDİR DEVRİMİYLE GELEN İSTİKRARSIZLIK

I. SEDİR DEVRİMİ VE LÜBNAN ÜZERİNDEKİ GÜÇ MÜCADELESİNE ETKİSİ.....	185
A. İsrail İşgali Sonrası Esad Rejiminin Lübnan Çıkmazı	185
B. 1559 Sayılı BM Kararı ve Lahud'un Görev Süresi'nin Uzatılması: Sünni Kesimin Suriye Karşılığı Bloğa Katılımı	190
1. Hariri Suikastına Uzanan Süreç ve Suriye'nin Rolü	193
2. 2005 Seçimleri ve Lübnan'daki Krizin Derinleşmesi.....	199

II. SÜRİYE KARŞITI LİDERLERE SUİKAST POLİTİKASI VE SONUÇLARI.....	209
A. 14 Mart ve 8 Mart İttifakının Suikastlere Tepkisi.....	213
B. BM'nin İstikrarsızlık Sürecine Müdahil Olması.....	218
C. Özel Lübnan Mahkemesi'nin Kurulması: Suriye Derin Devleti Tartışmaları.....	224

BEŞİNCİ BÖLÜM

SAVAŞ VE BARIŞ ARASINDAKİ HİZBULLAH: 2006 İSRAİL- LÜBNAN SAVAŞI'NDAN 2009 LÜBNAN SEÇİMLERİNE

I. İSRAİL'İN HİZBULLAH'I ETKİSİZLEŞTİRME SALDIRISI.....	239
A. İsrail-Hizbullah Savaşı.....	239
B. Savaşın İsrail ve Hizbullah Açısından Askeri ve Politik Sonuçları.....	241
C. 1701 Sayılı BM Kararı ve Lübnan'a Yabancı Güçlerin Konuğandırılması.....	244
II. İSRAİL-HİZBULLAH SAVAŞININ LÜBNAN'DAKİ SİYASAL KRİZE ETKİSİ.....	247
A. Lübnan Hükümetinin Tavrı: Hangi Zafer?.....	247
B. 14 Mart ve 8 Mart Arasında Cumhurbaşkanlığı Krizi.....	248
C. Doha Mutabakatı Öncesi Güç Gösterisi: Şii, Sünni, Dürzi İç Savaşı.....	253
III. HAZİRAN 2009 SEÇİMLERİ: KANA DOYMAYAN TOPRAKLARDA BARIŞ UMUTLARI.....	256
A. Lübnan Seçim Sistemi: Kurumsallaşan Mezhepçilik.....	258
B. Seçim Sonuçları: Sayısal Bir Analiz.....	261
C. Ulusal, Bölgesel ve Küresel Düzeyde Seçimin Kazanan Aktörleri.....	263
B. 2009 Seçimlerinin Kaybedenleri.....	268

ALTINCI BÖLÜM
TÜRKİYE’NİN LÜBNAN POLİTİKASI: PRO AKTİF BİR DIŞ
POLİTİKA STRATEJİSİ VE LÜBNANLI GRUPLAR
ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

I. TÜRKİYE-LÜBNAN İLİŞKİLERİ: ÇATIŞMADAN İŞBİRLİĞİNE	281
A. İlişkilerde Tarihsel Önyargılar.....	281
B. 2000’Li Yıllar’da Türkiye-Suriye İlişkilerinin Lübnan’a Etkisi	283
C. 2006 İsrail-Lübnan Savaşı ve Türk Askerinin..... Lübnan’a Gönderilmesi: İlişkilerde Yeni Bir Dönem.....	284
D. 2008 Doha Mütabakatı Sonrası Türkiye’nin Lübnan’daki Ekonomi-Politik Açılımları	287
II. LÜBNANLI GRUPLARIN TÜRKİYE ALGILAMASI	293
A. Lübnanlı Şiilerin Türkiye Algılaması.....	294
B. Sünni Grupların Türkiye Algılaması	298
C. Dürzilerin Türkiye Algılaması.....	302
D. Lübnanlı Marunilerin Türkiye Algılaması	306
E. Lübnanlı Ermeniler: Geçmiş ve Gelecek Arasında Politika	309
F. Filistinli Mültecilerin Türkiye’nin Lübnan ve Suriye Politikasına Bakışı	313
KAYNAKÇA.....	321

